

XXV. Myyntiaitta

Helsingin kaupungin työlaitosten myyntiaitan kertomus v:lta 1938 oli seuraavan sisältöinen:

Johtokunta y. m. Myyntiaitan johtokuntaan kuuluivat v. 1938 kaupunginhallituksen valitsemina huoltotoimen toimitusjohtaja B. Sarlin puheenjohtajana, lastensuojelun toimitusjohtaja R. Liukkonen varapuheenjohtajana sekä muina jäseninä naisten työtuvan toimitusjohtaja P. E. Kiljunen, johtaja J. Louhivaara ja sähkötekniikko V. V. Salovaara. Johtokunnan sihteerinä ja myyntiaitan valvojana toimi toimitusjohtaja Kiljunen. Johtokunta kokoontui vuoden aikana 4 kertaa. Pöytäkirjojen pykäläluku oli 27.

Myyntiaitan henkilökuntaan kuuluivat rouva S. Antson myymälänhoitajana ja rouva A. Soiluoto myymäläapulaisena sekä lähetti.

Myynti. Myyntiaitan myynti v. 1938 oli 506,908: 65 mk osoittaen lisäystä edelliseen vuoteen verraten 41,220: 60 mk eli 8.9 % ja vastaten 3.7 % v. 1937 v:een 1936 verraten. Eri kuukausien kesken myynti jakautui seuraavasti:

Kuukausi	1938 Mk	1937 Mk	Lisäys (+) tai vähennys (—) v. 1938 v:een 1937 verraten, mk
Tammikuu	34,213: 80	24,087: 45	+ 10,126: 35
Helmikuu	40,674: 85	42,065: 70	— 1,390: 85
Maaliskuu	32,223: 50	31,608: 15	+ 615: 35
Huhtikuu	28,986: —	28,704: —	+ 282: —
Toukokuu	67,298: 55	37,050: 50	+ 30,248: 05
Kesäkuu	46,164: 10	35,407: 05	+ 10,757: 05
Heinäkuu	24,565: 60	24,350: 80	+ 214: 80
Elokuu	23,613: 75	21,787: 70	+ 1,826: 05
Syyskuu	47,938: 50	46,841: 95	+ 1,096: 55
Lokakuu	40,299: —	39,901: 60	+ 397: 40
Marraskuu	37,492: 65	33,024: —	+ 4,468: 65
Joulukuu	83,438: 35	100,859: 15	— 17,420: 80
Yhteensä	506,908: 65	465,688: 05	+ 41,220: 60

Myyntiaitan myynti oli vilkkain touko- ja joulukuussa, edellisenä vuonna syys- ja joulukuussa.

Eri tuotantolaitosten kesken myynti jakautui seuraavasti:

Laitos	1938 Mk	%	1937 Mk	Lisäys (+) tai vähennys (-) v. 1938 v:een 1937 verraten, mk
Nikkilän sairaala	11:—	0.0	17:50	— 6:50
Kunnalliskodin työlaitos ...	24:—	0.0	10:—	+ 14:—
Naisten työtupa	380,057:25	75.0	327,691:55	+52,365:70
Huoltolautakunnan työtuvat	117,829:40	23.2	129,854:—	—12,024:60
Rytttylän koulukoti	3,668:—	0.7	3,855:—	— 187:—
Bengtsårin »	3,835:—	0.8	3,149:—	+ 686:—
Toivoniemen »	304:—	0.1	751:—	— 447:—
Toivolana »	1,180:—	0.2	360:—	+ 820:—
Yhteensä	506,908:65	100.0	465,688:05	+41,220:60

Kuten yllä olevasta taulukosta näkyy käsitti myynti pääasiallisesti naisten työtuvan ja huoltolautakunnan työtupien tuotteita ollen näiden laitosten osuus koko myynnistä yli 98.2 %. Samoin oli asianlaita edellisenäkin vuonna.

Taloudellinen tulos. Myyntiaitan välityspalkkio myydyistä kunkin laitoksen valmisteista oli edelleen 15 %, ja tämän mukaisesti myyntiaitan tulot olivat kertomusvuonna 76,035:05 mk vastaten 69,863:15 mk v. 1937. Todelliset tulot ylittivät talousarvioon merkityt tulot 1,035:05 mk:lla.

V:n 1938 menot jakautuivat seuraavasti:

Menoerät	Menot, mk	Määrärahan säätö (+) tai ylitys (-), mk	Menojen lisäys (+) tai vähen- nys (-) v:een 1937 verraten, mk
Johtokunnan kokouspalkkiot	1,020:—	+1,020:—	— 680:—
Palkat	45,500:—	— 200:—	+1,670:—
Vuokra lämpöineen	18,720:—	—	—
Valaistus	4,689:—	+ 311:—	+ 755:65
Siivous	3,269:40	+ 190:60	+ 293:60
Tarverahat	8,954:95	+2,795:05	— 701:70
Yhteensä	82,153:35	+4,116:65	+1,337:55

V:een 1937 verraten myyntiaitan menot lisääntyivät 1,337:55 mk:lla, mutta tulot kasvoivat samalla 6,171:90 mk:lla, joten tappio pieneni edelleen viime vuodesta 4,834:35 mk:lla eli 6,118:30 mk:aan. Tappio v. 1937 oli 10,952:65 mk ja v. 1936 15,620:80 mk.

Tavaravarasto. Myyntiaitassa olevat kaupintatavaravarastot inventoitiin vuoden kuluessa kaksi kertaa ja vuoden päättyessä oli varastossa eri laitosten valmisteita myyntiarvoltaan seuraavasti:

Laitos	1938 Mk	1937 Mk
Nikkilän sairaala	623:95	634:95
Kunnalliskodin työlaitos	392:—	416:—
Naisten työtupa	292,263:30	224,813:60
Huoltolautakunnan työtuvat	63,612:05	76,735:30
Rytttylän koulukoti	9,927:—	6,855:—
Bengtsårin »	2,555:—	1,393:—
Toivoniemen »	2,091:—	2,395:—
Yhteensä	371,464:30	313,242:85

Kaupintavarastossa olevien tavaroiden määrät lisääntyivät siten vuoden aikana yhteensä 58,221: 45 mk:lla.

Sen johdosta, että kaupunginvaltuusto kesäkuun 22 p:nä pitämässään kokouksessa päätti yhdistää erillisenä toimineen naisten työtuvan tammi-kuun 1 p:stä 1939 huoltolautakunnan alaisiin työtupiin, päätettiin samassa kokouksessa koska myyntiaitta möi melkein yksinomaan mainittujen laitosten tuotteita, että myyntiaitan johtokunta lakkautetaan työtupien yhdistämispäivästä lukien ja myyntiaitta siirretään huoltolautakunnan työtupien johtokunnan hallintaan. Kaupungin muille työlaitoksille varattiin kuitenkin edelleen tilaisuus toimittaa tuotteitaan kaupattavaksi huoltolautakunnan työtupien myymälöihin huoltolautakunnan, työtupien johtokunnan esityksestä, hyväksymillä ehdoilla ja liitettiin tätä tarkoittava säännös huoltolautakunnan työtupien uudistetun ohjesäännön 5 §:n 7 kohtaan.

Myöskin myyntiaitan oma omaisuus, joka asianmukaisesti tarkastetun kalustoluettelon mukaan oli arvoltaan 11,240: 05 mk, siirrettiin huoltolautakunnan työtupien johtokunnan hallintaan. Siten päättyi erillisen Helsingin kaupungin myyntiaitan johtokunnan toiminta v:n 1938 lopussa.

Myyntiaitta, joka avattiin heinäkuun 1 p:nä 1933, välitti erillisen johtokunnan toimintakautena, v. 1933—38, kaupaksi tuotteita seuraavasti:

Vuosi	Myynti, mk	Vuosi	Myynti, mk
1933 ¹⁾	134,692: 60	1936	448,935: 55
1934	376,603: 50	1937	465,688: 05
1935	409,365: 25	1938	506,908: 65
		Yhteensä 2,342,193: 60	

Kuten yllä olevasta taulukosta näkyy nousi myyntiaitan myynti kyseisenä toimintakautena vuosi vuodelta ja sen kehitys edistyi jatkuvasti myyntipalkkioihin perustuvien tulojen ansiosta, jotka v:sta 1934 lukien olivat 15 %. Kuitenkaan myyntiaitan liiketoiminnan kehittämisen pelkästään kannattavaisuuslaskelmien mukaisesti ei ole mahdollista, koska myynti käsittää huoltotoiminnan pohjalla valmistettavia tavaroita, jolloin ensi sijassa on otettava huomioon, mitä huollettavat kulloinkin parhaiten pystyvät valmistamaan.

¹⁾ Heinäkuun 1 p:stä joulukuun 31 p:ään.